

men man maa ved Siden deraf bestandigt erindres, at der ikke let er Nogen efter de Begreber, der nu tilbids gjøres sig gjældende, der finder sig fuldkommen tilfredsstillende ved, at Andre paa hans Vegne, uden Anledning fra hans Side, styre Anliggender, hvori han selv har Andeel, og til hvis Bestridelse han selv yder Bidrag, ligesom disse Anliggendes Ordning ogsaa har Indflydelse paa hans daglige Liv og Velvære. For samtlige Borgerklasser bliver det mere og mere en Trang at have en vis Deelagtighed i deres egne Anliggendes Bestyrelse. Denne Trang gjør sig ogsaa Dag for Dag stærkere gjældende i Huusmandsklassen, og det er den, som vi have stræbt at afhjælpe. Hos Mange af denne Klasse, troer jeg at kunne sige, ligger der ingenlunde en bestemt Tanke om, at de blive forurettede; men de støtte især deres Krav derpaa, at de maae have en Ret til at faae Indflydelse med Hensyn til Anliggender, til hvilke ogsaa de maae yde efter Gyde et ligesaa stort Bidrag som enhver Anden, og derfor finde de, at de ogsaa bør have en Andeel i Bestyrelsen af dem.

Med Hensyn til, at den ærede Indenrigsminister har anført, at denne Klasse ofte ikke havde den fornødne Tid dertil, da troer jeg, at det er en Indvending, som Udvalget kan tage til Indtægt for sit Forslag; thi det vil jo gjøre Forslaget meget mindre indgribende, idet en stor Deel af denne Befolkning ikke i sin hele Udstrækning vil kunne benytte den Rettighed, der er tilstiftet for dem, af Mangel paa den dertil fornødne Tid; men de ville dog søle sig overordentlig tilfredsstillende ved, at man desuagtet har givet dem Retten, selv om de, som sagt, paa Grund af Mangel paa Tid ikke overalt ville kunne benytte den. Det af den ærede Minister Anførte maa saaledes netop fjerne en Deel af den Tvivl, der maaffee kunde være imod at give dem den Ret, der er foreslaaet i Udkastet. Hvad dernæst Hensynet til denne Classes Dygtighed angaaer, hvilket den ærede Minister ogsaa nævuede, skal jeg tilslade mig at gjøre opmærksom paa, at i Regelen har Huusmandsklassen i alle Maader den selsamme Dygtighed som Gaardmandsklassen; den har faaet den selsamme Opdragelse, har

nydt den selsamme Skoleundervisning, men den har derhos et Fortrin fremfor Gaardmandsklassen deri, at den bevæger sig langt mere blandt Folk, kommer mere i Berøring med andre Menneffer og faaer derved en Livsudvikling, som Gaardmandsklassen ofte ikke kan faae i den Grad. Dertil kommer, at, medens det er ganske rigtigt, at denne Klasse i Regelen ikke vil kunne have megen Tid at anvende paa Deeltagelse i Bestyrelsen af Communes Anliggender, har den dog ofte noget større Tid, end Gaardmandsklassen i Regelen har, til at anvende til Læsning og andre saadanne Ting, der ogsaa bidrage til dens Udvikling. Jeg troer ogsaa, at Erfaringen omkring paa Landet vil godtgjøre, at man ligesaa ofte i Huusmandsklassen som i Gaardmandsklassen finder dygtige forstandige og tænksomme Mænd. Den ærede Minister har meent, at det var det Bidrag, som den hidtilværende Valger, der har ydet mindst til Communen, har ydet, der nu skulde være Rettesnoren for Retten til at vælge en Valgmand af Huusmandsklassen; men jeg skal gjøre opmærksom paa, at det dog ikke forholder sig ganske saaledes. Dersom Udvalget havde foreslaaet, at man skulde tage det Bidrag til Rettesnor, som en Mand, der eiede en Tønde Hartkorn i Communen, ydede, saa var det ganske rigtigt; men Udvalget er ikke gaaet den Vej. Som bekendt, paalignes jo ikke Formues- og Leilighedsafgiften efter Hartkorn; der er enkelte Beboere, der give meget betydelige Bidrag, medens andre give mindre; men det retter sig ikke efter Hartkornsbetjællingen. Den Mand, som i Regelen kun driver een Tønde Hartkorn, vil i Almindelighed ikke yde noget meget stort Bidrag af Formue og Leilighed; men efter den Fordeling, Udvalget har foreslaaet for at beregne den Sum, der skulde være Normen for at vælge en Valgmand, vil dertil denne Tønde Hartkorn fremkomme et Middelstal af den hele Sum, der ydes af Formue og Leilighed, og man vil efter denne Beregning have meget ondt ved at finde, at nogen Beboer i Sognet, der kun har een Tønde Hartkorn, yder et saadant Bidrag, som vil komme ud efter den Beregning, Udvalget har foreslaaet; det vil blive en høiere Sum end det, en Tønde Hartkorn yder saavel af Formue som Leilighed, fordi, som sagt, Vi